רולח הלכה טו סמו

:עשין עה יג ב מיי שם הלי ית: יד ג ד מיי שם הלכה ו: מו ה ו ז מיי שם הלכ מו ה ו ז מיי שם הלי

י. מו ח מייי שם הלכה ח: יו ט מייי שם הלי ט

[ופ"א מהלי חובל הלי

שמיטין הלכה יו סמג

רולח הלכה ה ו סמג

פ״ה מהלכות

לאוין ערה:

הגהות הב"ח

(מ) גמ' הכח מענייניה

לו) גם הכנו מעלייניה דקרא. נ"ב עיין בסנהדרין דף פא בתוס': (ב) רש"י

ייה האב וכוי לדרך האמת המייד: (ג) ד"ה ומלא פרט

וכו׳ פרט למלוי לפדות אם

היתה וכו' להחזירה לו הק"ד: (ד) תום' ד"ה היינו

וכו' דאי הוה כתיב כן או: (ס) בא"ד המתבקע

דמשמע שפיר דיש אם

למסורת להיינו יראה משום לפשטיה לקרל

משום דפשטיה דקרא משוע הכי דכתיב וכו׳ משמע הכי דכתיב וכו׳

משמע יראה זכורך את

ליפנות כלל גם בלילה ואיכא דמקרי: (1) בא"ד אכל השתא דעשויה:

(**ה**) ד"ה אע"ג דגמיר וכו'

ראם מלאן: (ט) בא"ר

שמו עליו זה טל בנוי

שננו עליו היה על כמו. (י) ד"ה בלא איבה וכו' לא שונא לו ול"ע וכו' שנתחדש

בה מינור: (כ) בא"ד

הינטריך למימר אפילו ולא אינטריך למימר אפילו ולא אויב לו דבמשנה תורה

בתיב נמי כי לא שונא הוא

לו משום פרשה שנשנית כצ"ל. ועל תיבות אפילו ולא

כר"כ. ועל מיבות חפיט ולם מארב לו נ"ב פי שולא גרע מארב ואי לאו קרא הוס אמינא שונא דוקא אינו גולה אינטריך ולא אויב לו גולה אינטריך ולא אויב לו לאורויי דאף אינו אויב לו הלכך גולה אבל אינו אינו אווים אווים אווים אינו

גולה ואין להקשות השתא דכתיב ולא אויב לו למה לי

כלא איבה השתא אויב אינו

גולה כל שכן שונא די"ל [והשאר חסר]: (ל) בא"ד

משום פרשה שנשנית. נ"ב

פי' תרתי קראי כתובי במ"ת לא שונא לו ולא

אנטריכו אלא משום פרשה

שנשנית ווהשאר חקרן:

רבינו חננאל (המשך)

השתא איזדמן ליה דומיא

דקרינן יֵרָאה (ו) ד"ה לאשכ

:5″55

לאשפה וכו׳

א) סנהדרין ד., ב) ב"ק לב:, ג) רש"א מ"ו, ד) בסה"מ ל"ג אף כל רשות, ה) ב"ק לב:. ו) שם לג.. ו) ערכיו ל:. וש"נ], י) רש"ל מ"ו, כ) רש"ל מ"ו, () רש"ל נפר"ק, מ) רש"ל נמי, נפר"ק מ"ז,

תורה אור השלם ו. וַאֲשֶׁר יָבֹא אֱת רֵעֲהוּ בַיַּעַר לַחַטב עצים וְנִדְּחַה ידו בגרון לכרת העץ וּמֶצֶא אֶת רֵעַהוּ וְמֵת הוא יָנוּס אֶל אַחַת הוא יָנוּט בֶּע בּבּב.... הֶעְרִים הָאֵלֶה וְחָי: דברים יט ה

ואיש רי לא יהיה לו. 2. ואיש רי לא גּאַל וְהִשִּׁינְה יָדוֹ וּמְצָא בָּדֵי גְאַלְתוֹ: בְּדֵי גְאַלְתוֹ: ויקרא כה כו

3. יַפֶּר בִּנְף וִינִיחֶךְ וְיִתֵּן מעדנים לנפשר: י. משלי כט יז

יִתְחַטָּא וְנִכְּרְתָה הַנֶּפֶּשׁ הַהוא מִתּוֹן הַקְּקָל כִּי אֶת מִקְדַשׁ יִיִּ טִמֵּא מֵי נדה לא זרק עליו טמא

גליון הש"ם

מתני' אם יש רשות לניזק. ע" ב"ק דף לב ע"ב מוד"ה דלא סגי: שם מה היער. לעיל ז ע"ב: גמ" הכא מענייניה. עי' סוטה

> לעזי רש"י [בלישט"א] כלישני"א

מוסף רש"י

ומצא. ומלה אם כנוהו חייב גלות. פרט לממציא מגלות (ערכין ל:). שלא ימכור ברחוק. לא ימכור שדה רחוקה שיש לו כדי לגאול זו שהיא קרוצה לו מחת כם. מה השיגה ידו מהשתא. דודחי מעיקרה כשמכרה לה היתה ידו כדכתיב כי ימוך

רבינו חננאל יש אם למקרא סבירא ליה. אמר לך כתב למעלה לחטור עצים ורחר למטה יווטוב בב _ . ונשל הברזל מן העץ מה העצים הכתובים למעלה העצים המתבקעין הן אף עץ הכתוב למטה מן העץ המתבקע. וחכ"א גולה מאי טעמא ונשל כתיב פפא האי דשדא פיסא. פי

לדיקלא ואתר תמרי ואזול תמרי וקטול לרבי דמחייב . בהתזת בקעת חייב דתמרי ברשות הרבים והרג הא ודאי מויד הוא והאי דתנן גולה אוקימנא בסותר את כותלו. ירושלמי כגון שהיה כותלו גוהה והיה סותרו לאשפה העשויה להיפנות בה בלילה ואינה עשויה להיפנות בה ביום ואיכא דמיקרי יתיב ומיפנה בה פושע לא הוי דהא אינה עשויה להיפנות בה ביום אנוס נמי לא הוי דהא איכא דמיקרי ויתיב לפיכך גולה. ת"ד ומצא את רעהו פרט לממציא את עצמו מיכן א"ר אליעור בן יעקב אם משיצאת האבן מידו הוציא הלה את ראשו וקיבלה פטור. ואסיק'. האי ומצא מידי דהוה מעיקרא משמע דומיא דיער והאי דכתב ומצא כדי גאולתו מידי דלא הוה מעיקרא אלא

הא דרב ילחק בר' יוסף בסנהדרין בשמעתא קמייתא (דף ד.): הייבן דקאמר להו ועוד. פירוש משמע דמעיקרא ה"א טעמא יב א מיי פ"ו מהלטמ היינו. דקא הדר רבי ואמר ועוד למילפיה בגזירה שוה: פיסא. רגב גוש עפר כלישני"א בלע"ז: ואתר תמרי. והשיר תמרים: באנו למחלוקת. דהיינו דומיא דמן העץ המתבקע: מהו דמימה. הא דמעיקרא נמי לא חלי טעמא במסורת אלא משום דלא כתיב

לרבי ככח כחו דמי ופטור שהרגד

היה כח ראשון ונשירת התמרים היה

כח שני קמ"ל שהרגב כגרון והתמרים

כקיסם הניתו: לגרמא. הוא עץ

החריות שהתמרים תלוין אצלו:

ומחיה לכובסת. הוא אשכול התמרים

המהובלים יחד: בותבר' ר"ל כן

יעקב. מפרש טעמא בגמרא: האב

המכה את בנו. להטותו לדרך

(ב) אחרת: ושלית ב"ד. המלקה ארבעים

לחייב מלקות: גבו׳ ליפנות בה.

בני אדם לנקביהם: ואיכא דמיקרי

ויתיב. ליפנות ביום: ומצח. משמע

שהוא שם ומלאו נשירם נשל הברולי

רבי ורבי יהודה בן רועץ וב"ש ור"ש ור"ע כולהו סבירי להו יש אם למקרא היינו דקאמר להו ועוד אמר רב פפא מאן דשדא פיסא לדיקלא ואתר תמרי ואזול תמרי וקטול באנו למחלוקת דרבי "ורבנן פשימא מהו דתימא ככח כחו דמי קמ"ל אלא כח כחו לרבי היכי משכחת לה כגון דשדא פיסא ומחיה לגרמא ואזיל גרמא ומחיה לכבאמא ואתר תמרי ואזול תמרי וקטול: מתני' יהזורק אבן לרה"ר והרג ה"ז גולה ר"א בן יעקב אומר אם מכשיצאתה האבן מידו הוציא הלה את ראשו וקבלה ה"ז פטור זרק את האבן לחצרו והרג יש שם יש רשות לניזק

יראה הל"ל לפני האדון: מהן דתימא ככח כחו דמי. ולה אבל הכא שכבר יצא מידו בשעת התות תמרים דמי שפיר לכח כחו

לא צריבא אלא בו'. פירוש דמהשתח לא לריך לאוקומא בסותר

דהוא הדין בזורק ממש: באשפה העשויה וכו'. והשתח מיירי ביום ובזורק והוא לא שונא יי וצייע ושמא יייל דבמשנה תורה נחזרת ונשנית בשביל דבר שנתחדש מיער והרבה פרשיות יש בענין זה במשנה תורה אבל לא קשה מולא אויב לו דבאלה מסעי דההוא

ונשל כדקרי וכדאמרי רבנן והלא לא נאמר אלא מן העץ וא"כ אין לשון המקרא דקרינן ונשל מיושב על זה אלא ודאי מן העץ מוכיח דיש אם למסורת שהוא ונישל כמו והשיל חה הלשון מיושב על מן העץ דמן העץ המתבקע (ס) והשתא ניחא הא דקאמר ועוד וכן 0 פירש בסנהדרין גבי יראה יראה דמשמע שפיר מ) מן המסורת דהיינו יראה משום דפשטיה דקרא משמע דכתיב בתריה את פני האדון וגו' א"כ משמע יראה זכורך פני האדון והיינו לפי המסורת אבל לפי המקרא דקרינן ליכנם לשם גולה ואם לאו אינו גולה שנאמר יואשר יבא את רעהו ביער ∘מה היער רשות לניזק ולמזיק ליכנם לשם אף

משום אם למסורת ובתר הכי קאמר ועוד כלומר אע"ג

מעלו ואמר ה"ר יוסף בכור שור

דהיא היא וה"ק וכי נאמר ונשל

הברול מעצו דאי (ד) כתיב כן או הוי

מיושב לומר יש אם למקרא לקרות

דס"ל שאם למקרא מ"מ הכא איכא למשמע מגזירה שוה ותימה

דמי לעץ המתבקע דהתם נגע במה שבידו בשעת התות הען אימא לא ליחייב קמ"ל:

לאשפה ולא בסותר כותלו וא"ת ולינקוט באינה עשויה ליפנות כלל (ו) וגם בלילה איכא דמקרי ויתיב וכדהאמר השתא וי"ל דא"כ אנום הוא דלית ליה לאסוקי אדעתיה הוא דמקרי ויתיב כיון שאינה עשויה ליפנות כלל אבל השתא (י) בעשויה ליפנות בלילה אית ליה לאסוקי גם ביום הוא דמקרי ויתיב: אף ע"ג דגמיר מצוח קא עביד כו'. וח"מ מ"מ קשה משליח ב"ד דכיון דאילו לקה כבר לאו מלוה קא עביד וכו׳ וי"ל דמ"מ איכא מלוה מתחילה מה שאין כן בחטיבת עלים דקוכה (ח) ואם מצאן חטובות לא היה שם חטיבת מצוה מעולם שהרי לא נחטבו לכך וליכא למימר נמי כיון דאילו לא חטא לאו מצוה היא וכו' דההיא לאו שליח ב"ד מיקרי ולא דמי לרבו ואביו דלעולם שמו (ש) זה על בנו וזה על תלמידו: (לעיל) בלא איבה פרם לשונא. תימה אמאי אילטריך האי קרא תיפוק ליה דכתיב במשנה תורה

דהשינה ידו: הזורה ארז לחצרו והרג אם יש רשות לניזק ליכנס לשם גולה רו׳. ארא שאול אומר מה רשות יצא האב המכה בנו יהרב הרודה את תלמידו

וממאי דהאי דכתב לחטוב עצים דרשות הז דלמא עצים לעשות סוכה דאינון . מצוה ואפילו הכי גולה.

אינטריך למימר אפילו (כ) לא אויב לו [לעדים ולדיינים] כדאמרי? בסנהדרין (דף כט.) 0 (במשנה תורה כתיב נמי כי לא שונא הוא לו (0 משום פרשה שנשנית) כך נראה למשי״ח:

ממא

יואשר יבא את רעהו ביער יי(מה יער) דאי בעי עייל ואי בעי לא יואשר יבא את רעהו ביער מצוה מי סגיא דלא עייל אמר ליה רב אדא בר

אהבה לרבא כל היכא דכתיב אשר דאי בעי הוא אלא מעתה יואיש

אשר יממא ולא יתחמא אי בעי מיממא אי בעי לא מיממא מת מצוה דלא סגי דלא מיממא הכי נמי דפטור שאני התם דאמר קרא

יינדי היה כיון דאי מצא עצים חטובים למערכה ולסוכה [אינו חוטב] חטבת עצים דהשתא לאו מצוה היא. ואקשינן עליה אי הכי הני נמי האב לבנו והרב לתלמידו כיון דאילו גמירי לאו מצוה קא עביד בהכאתן אף בדלא גמירי אינה מצוה. ופרקינן הני אע"ג דגמירי מצוה קא עביד דכתב יסר בנך ויניחך וגר. והדר אמר רבא לאו מילתא היא דאמרי דאפילו חטבת מצוה היא ומשום דאי מצא חטובין לאו מצוה היא למחטב השתא נמי לאו מצוה קא עביד אלא חטבת רשות היא מדכתב ואשר יבא את רעהו ביער ומשמע ואשר אי בעי עייל אי בעי לא עייל מכלל דחטבת רשות היא אבל חטבת מצוה מי סגי ליה דלא עייל. ואקשינז עליה והכתיב גבי טומאה אשר יטמא הכי נמי דטומאה דרשות היא הא אם

פרט לממליא עלמו. אחרי כן הוליא הלה את ראשו מן החלון וקיבל האבן במלחו: ומלא פרט למלוי. במוכר שדה אחותו ס (ובא לגואלו) כתיב והשיגה ידו ומנא פרט למצוי(ג) אם היתה גאולה זו מצויה בידו כשמכרה אין כופין את הלוקח להחזירה כל רשות לניזק ולמזיק להכנם לשם יצא לו ליפדות: השתח נמי. כי לח מלח חצר בעל הבית שאין רשות לניזק יי(ולמזיק) חטובה אין החטבה מלוה אלא עשיית ליכנם לשם אבא שאול אומר מה חמבת הסוכה: לאו מצוה. להכותו: לאו עצים רשות אף כל רשות יצא האב המכה מילתה היה דהמרי. רחיה טובה מזו היה לי להשיבו מן המקרא עלמו את בנו והרב הרודה את תלמידו ושליח דלאו בחטבה דמלוה איירי: דאי בעי ב"ד: גמ" גלרה"ר מזיד הוא יאמר רב מיטמא אי בעי לא מיטמא. אותו שמואל בר יצחק בסותר את כותלו איבעי חייב לך הכתוב כרת אם נכנס למקדש ליה לעיוני בסותר את כותלו בלילה יבלילה בטומחה זו: ה"נ דפטור. מכרת: נמי איבעי ליה לעיוני הבסותר את כותלו לרבות לאשפה האי אשפה ה"ד אי שכיחי בה רבים יפושע הוא אי לא שכיחי בה רבים יאנום הוא א"ר פפא "לא צריכא אלא לאשפה העשויה ליפנות בה בלילה ואין עשויה ליפנות בה ביום ואיכא דמקרי ויתיב פושע לא הוי דהא אינה עשויה ליפנות בה ביום אונם נמי לא הוי דהא איכא דמקרי ויתיב: רבי אליעזר בן יעקב אומר וכו': ית"ר יומצא פרט לממציא את עצמו ימכאן אמר רבי אליעור בן יעקב אם משיצתה האבן מידו הוציא הלה את ראשו וקבלה פמור למימרא דמצא מעיקרא משמע ורמינהי יומצא יפרט למצוי שלא ימכור ברחוק ויגאול בקרוב ברעה ויגאול ביפה אמר רבא 🐠 הכא מענייניה דקרא והתם מענייניה דקרא התם מענייניה דקרא ומצא דומיא ביוהשיגה ידו מה השיגה ידו מהשתא אף מצא נמי מהשתא הכא מענייניה דקרא ומצא דומיא דיער מה יער מידי דאיתיה מעיקרא אף ומצא נמי מידי דאיתיה מעיקרא: הזורק את האבן וכו': א"ל ההוא מרבגן לרבא ממאי דמחטבת עצים דרשות דלמא מחטבת עצים דסוכה ומחטבת עצים דמערכה ואפ"ה אמר רחמנא ליגלי א"ל כיון דאם מצא חמוב יּ (אינו חומב) לאו מצוה השתא גמי לאו מצוה איתיביה רבינא לרבא ייצא האב המכה את בנו והרב הרודה את תלמידו ושליח ב"ד לימא כיון דאילו גמיר לאו מצוה השתא נמי לאו מצוה התם אע"ג דגמיר מצוה דכתיב זיסר בנך ויניחך ויתן מעדנים לנפשך ∞הדר אמר רבא לאו מילתא היא דאמרי

א) כלומר אפילו אם מעצמו נשל ולא על ידי העץ: נ) גדמא. כ״ה ג״כ גירסת הערוך ערך גדם: ג) וכ״ה בערוך ערך כבס: